

การศึกษาเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนในจังหวัด
ชายแดนภาคใต้ที่มีภูมิหลังต่างกัน

นางสาวผาสุขสันต์ ไหมทิพย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพื้นฐานการศึกษา ภาควิชาสารัตถศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2540
ISBN 974 - 637 - 674 - 8
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A COMPARATIVE STUDY OF BASIC VALUES PERFORMANCE LEVEL OF THE STUDENTS
WITH DIFFERENT BACKGROUNDS IN THE SOUTHERN BORDER PROVINCES

Miss Pasuksan Maithip

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Foundations of Education

Department of Foundations of Education

Graduate School

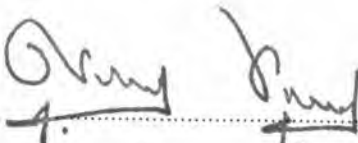
Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974 - 637 - 674 - 8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียน
ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีภูมิหลังต่างกัน
ชื่อนิสิต นางสาวมาสุซันต์ ไหมทิพย์
ภาควิชา สารัตถศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์

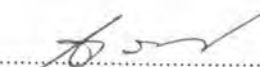
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพวรรณ เลขะวงนิช)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา รักษ์พลเมือง)

ผาสุขสันต์ ไหมทิพย์ การศึกษาเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนใน
จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีภูมิหลังต่างกัน (A COMPARATIVE STUDY OF BASIC VALUES
PERFORMANCE LEVEL OF THE STUDENTS WITH DIFFERENT BACKGROUNDS IN THE
SOUTHERN BORDER PROVINCES), อ. ที่ปรึกษา ผศ ดร พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์, 134 หน้า
ISBN 974-637-674-8.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของ
นักเรียนที่มีภูมิหลังต่างกัน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา
จังหวัดชายแดนภาคใต้จำนวน 395 คน จากโรงเรียน 20 โรงเรียน เครื่องมือในการเก็บข้อมูลคือแบบสอบถาม
วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความแปรปรวน
ทางเดียว และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนมัธยมศึกษา
ในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) ค่านิยมพื้นฐานด้านการ
รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.09$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ค่านิยมพื้นฐานด้านการประหยัดและ
ออม ($\bar{X} = 3.68$) (2) เมื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานโดยรวมของนักเรียนที่มีระดับการศึกษาและ
ศาสนาต่างกัน พบว่าไม่แตกต่างกัน เมื่อแยกพิจารณาค่านิยมแต่ละด้านไม่พบความแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญที่ระดับ .05 (3) เมื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานโดยรวมของนักเรียนที่มีสภาพทาง
เศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน พบว่าไม่แตกต่างกัน เมื่อแยกพิจารณาค่านิยมแต่ละด้านพบความแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ โดยนักเรียนที่มีสภาพ
ทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำมีการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานสูงกว่านักเรียนที่มีสภาพทางเศรษฐกิจของ
ครอบครัวปานกลาง (4) เมื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานโดยรวมของนักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดู
ต่างกัน พบว่าแตกต่างกัน เมื่อแยกพิจารณาค่านิยมแต่ละด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
ในแต่ละด้าน โดยนักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานสูงกว่าแบบ
เข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลยในทุก ๆ ด้าน และนักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันมี
ค่าเฉลี่ยสูงกว่าแบบปล่อยปละละเลยในด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ การประหยัด
และออม และด้านการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา

ภาควิชา สารัตถศึกษา
สาขาวิชา พื้นฐานการศึกษา
ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม .....

C840114 : MAJOR FOUNDATIONS OF EDUCATION

KEY WORD: BASIC VALUES PERFORMANCE LEVEL OF THE STUDENTS / BACKGROUND THE SOUTHERN BORDER PROVINCES

PASUKSAN MAITHIP : A COMPARATIVE STUDY OF BASIC VALUES PERFORMANCE LEVEL OF THE STUDENTS WITH DIFFERENT BACKGROUNDS IN THE SOUTHERN BORDER PROVINCES. THESIS

ADVISOR : ASSIST. PROF. PRUET SIRIBANPITAK, Ph.D. 134 pp. ISBN 974-637-674-8.

The purposes of this research were to study and compare the basic values performance level of the students with different backgrounds. The subjects were 395 students in 20 secondary schools under the jurisdiction of the Department of General Education in the Southern border provinces. Questionnaires was applied in data collection. The data were analysed by arithmetic mean, standard deviation, t-test, one way analysis of variance and sheffe's test. The findings of the study revealed that (1) the secondary school's students in the Southern border provinces had performed according to the basic values at high level ($\bar{X} = 3.85$). The highest one was the basic value on nation, religion and monarchy ($\bar{X} = 4.09$). The lowest one was the basic value on saving ($\bar{X} = 3.68$). (2) When comparing the total performance on the basic values of students with different education level and religion, there was no difference and no significantly difference at .05 level when comparing in each aspect. (3) When comparing the total performance on the basic values of students with different family economic status, there was no significantly difference. When considering each aspect of basic values, self-reliance, deligence and responsebility were statistically different at the level of .05 level. Performance on the basic values of the students from the low economic status family was higher than the students from the average economic status family. (4) When comparing the total performance on the basic values of students with different rearing practice, they were significantly different. When comparing in each aspect, performance on the basic values of the students from democratic rearing was higher than autocratic rearing and laissez-fair rearing in every aspect, performance on the basic values of the students from autocratic rearing was higher than laissez-fair rearing on self-reliance, deligence, responsibility, saving, religion, ethics.

ภาควิชา สำนัสดศึกษา

สาขาวิชา พื้นฐานการศึกษา

ปีการศึกษา 254๑

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความสามารถของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดีตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของอาจารย์ด้วยความเคารพไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพวรรณ เลชะวนิช ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา รัชพลเมือง กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ขั้นสุดท้าย ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาสละเวลาเพื่อการตรวจสอบ และให้คำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหาร ครู และนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 และนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ความสำเร็จส่วนหนึ่งเกิดจากผู้วิจัยได้รับกำลังใจ และความช่วยเหลือด้านการเงินจากคุณพ่อแม่และคุณแม่ก๊วน ไหมทิพย์ พี่ ๆ น้อง ๆ และเพื่อน ๆ สนับสนุนหลายท่านตลอดมา จึงขอกราบขอบพระคุณ และขอขอบคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้

ผาสุขสันต์ ไหมทิพย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพประกอบ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	7
สมมติฐานของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
วิธีดำเนินการวิจัย	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	13
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ค่านิยม.....	14
ค่านิยมพื้นฐาน.....	32
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	52
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล	56
การวิเคราะห์ข้อมูล	57
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	100

บทที่	หน้า
อภิปรายผลการวิจัย	104
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษา	113
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	114
รายการอ้างอิง	115
ภาคผนวก	122
ประวัติผู้วิจัย	134

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง และจำนวนนักเรียนที่ใช้ในการศึกษา.....	59
2	จำนวนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามภูมิภาคหลังของนักเรียน.....	
3	รายงานผลคะแนนของนักเรียนแต่ละคนเพื่อแยกประเภทของการอบรม เลี้ยงดู.....	62
4	ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติตาม ค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนโดยรวมทุกด้าน.....	
5	ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติตาม ค่านิยมพื้นฐานประการที่ 1 การพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมี ความรับผิดชอบ.....	68
6	ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติตาม ค่านิยมพื้นฐานประการที่ 2 การประหยัดและออม.....	70
7	ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติตาม ค่านิยมพื้นฐานประการที่ 3 การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย.....	71
8	ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติตาม ค่านิยมพื้นฐานประการที่ 4 การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา.....	73
9	ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติตาม ค่านิยมพื้นฐานประการที่ 5 การรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์.....	75
10	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบระดับการ ปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มี ภูมิภาคต่างกันจำแนกตามระดับการศึกษา.....	77
11	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบระดับการ ปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มี ภูมิภาคต่างกันจำแนกตามการนับถือศาสนา.....	78

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
12	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานโดยรวมทุกด้านของนักเรียนที่มีสภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน.....	79
13	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 1 การพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบของนักเรียนที่มีสภาพเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน.....	80
14	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 1 การพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบของนักเรียนที่มีสภาพเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน.....	81
15	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 2 การประหยัดและออมของนักเรียนที่มีสภาพเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน.....	82
16	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 3 การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมายของนักเรียนที่มีสภาพเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน.....	83
17	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 4 การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนาของนักเรียนที่มีสภาพเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน.....	84
18	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 5 การรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ของนักเรียนที่มีสภาพเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน.....	85
19	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานโดยรวมทุกด้านของนักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน.....	86

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
20	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานโดยรวมทุกด้านของนักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน.....	87
21	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 1 การพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบของนักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน.....	88
22	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 1 การพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบของนักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน.....	89
23	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 2 การประหยัดและออมของนักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน.....	90
24	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 2 การประหยัดและออมของนักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน.....	91
25	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 3 การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมายของนักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน.....	92
26	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 3 การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมายของนักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน.....	93
27	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 4 การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนาของนักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน.....	94

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
28	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 4 การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนาของนักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน.....	95
29	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 5 การรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ของนักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน.....	96
30	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานประการที่ 5 การรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ของนักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน.....	97

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบที่		หน้า
1	แสดงการเกิดค่านิยมตามแนวความคิดของสนิท สมัครการ.....	18
2	แสดงการเกิดค่านิยมตามแนวความคิดของสาโรช บัวศรี.....	18
3	แสดงถึงความจำเป็นในการสำรวจค่านิยม.....	27